

TÖREBODA KOMMUN

Vård och omsorg

RIKTLINJE

Titel

1(14)

Riktlinjer för biståndshandläggning LSS

Datum

2020-09-03

Revideras

2021/september

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,

tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt

LSS handläggarna Utredningsenheten

Töreboda kommuns riktlinjer för biståndshandläggning LSS

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

Innehåll

.....	1
ALLMÄNT	3
Syfte med riktlinjer	3
Målgrupp	3
Anmälningsskyldighet	3
Töreboda kommuns utgångspunkter	3
HANDLÄGGNING	4
IBIC	4
Barnperspektiv	4
Avgifter	5
INSATSER ENLIGT HSL	5
Samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	5
Samordnad individuell plan	5
INSATSER ENLIGT LSS	6
Vem kan ansöka om insats	6
Personkretstillhörighet	6
Ansökan	7
Förhandsbesked	7
UTREDNING OCH BEDÖMNING	8
BESLUT	9
TIO INSATSER	10
Rådgivning och annat personligt stöd enligt LSS § 9:1	10
Personlig assistans enligt LSS § 9:2	10
Ledsagarservice enligt LSS § 9:3	10
Kontaktperson enligt LSS § 9:4	11
Avlösarservice i hemmet enligt LSS § 9:5	11
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt LSS § 9:6	12
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS § 9:7	12
Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom enligt LSS § 9:8	12
Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad enligt LSS § 9:9	13
Daglig verksamhet enligt LSS § 9:10	14

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

ALLMÄNT

Syfte med riktlinjer

Riktlinjerna som är ett politiskt antaget dokument, är allmänt hållna och är en rekommendation till handläggaren. De tar hänsyn till Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Förvaltningslagens (2017:900) paragrafer som styr ansvar och handläggning inom aktuellt område. Alla beslut ska prövas mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning och prejudicerande rättsfall. Syftet är att bidra med ökad rättssäkerhet för den enskilde.

De individuella behoven och förutsättningarna ska alltid vara styrande när beslut om bistånd fattas. Vid varje ansökan görs alltid en individuell bedömning av den enskildes förutsättningar och behov av insatser. Insatserna kan endast beviljas efter den enskildes uttryckliga önskemål eftersom LSS bygger på dennes frivillighet.

Målgrupp

För att få rätt till insatser enligt LSS krävs att personen tillhör personkretsen. Det måste därför alltid göras en personkretsbedömning när en enskild ansöker om en insats. En personkretsbedömning kan ta tid samtidigt som det kan vara viktigt för den enskilde att få stöd omgående. I avvaktan på att utredningen blir färdig kan beslut om insatser fattas enligt socialtjänstlagen (SoL).

Anmälningsskyldighet

Utredningsenhetens medarbetare är skyldiga att genast anmäla situationer som kan innebära att vård- och omsorgsutskottet behöver ingripa till ett barns skydd, enligt Socialtjänstlagen 14 kap, 1 §. Inom verksamhet som omfattas av SoL och LSS gäller anmälningsskyldighet för missförhållanden, 14 kap. 2 § och LSS 24a §. Behov av förmyndare, förvaltare eller god man ska anmälas till överförmyndarenheten.

Töreboda kommuns utgångspunkter

Beslutade insatser ska överensstämja med kommunens övergripande värdegrund om, Trygghet, Tillväxt och Tillsammans.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

HANDLÄGGNING

All dokumentation och handläggning ska utgå från gällande lagstiftning och ska följa föreskriften om handläggning och dokumentation (SOSFS 2014:5). I 11 kap. 5 § SoL anges att handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling ska dokumenteras. Detta innebär att både den som fattar beslut om insatser och den som utför dem har en skyldighet att dokumentera. Handlingar som upprättas och gäller enskilda ska enligt 4 kap. 1 § SOSFS 2014:5 begränsas till att innehålla uppgifter som bedöms vara tillräckliga, väsentliga och ändamålsenliga i förhållande till vad saken gäller. Vid handläggning ska stor vikt läggas vid den enskildes rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande.

I de beslut som fattas ska det tydligt framgå vilka insatser den enskilde har behov av och önskar stöd i, samt vilka mål som finns för respektive insats.

IBIC

Biståndshandläggning ska ske enligt IBIC -Individens Behov I Centrum. IBIC är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med strukturerad dokumentation av behov, mål och resultat i handläggningen, genomförandet och uppföljningen av vård och omsorg av enskilda.

Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionsnedsättningar och hälsa (ICF) utgör grunden för ett gemensamt språk och strukturerad dokumentation.

Barnperspektiv

Vid bedömning av behov av insatser för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar ska särskild hänsyn tas till barnets bästa i utrednings- och beslutsprocessen. Detta innebär bl.a. barnet/ungdomens rätt att utifrån sin förmåga ges möjlighet att uttrycka sin vilja. Barnet ska få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Betydelsen av barns åsikter ska avvägas mot ålder och mognad.

Barn – ungdomar från 15 år som själva kan förstå vad saken gäller och har förmåga att uttrycka en vilja, kan inte ges särskilda insatser enligt LSS enbart på vårdnadshavarens eller annan ställföreträdarens begäran.

Vid handläggning av de ärenden som direkt eller indirekt berör ett barn ska handläggaren upprätta en barnkonsekvensanalys. Barnkonsekvensanalys är en metod för att bedöma ett barns bästa. Syftet med att upprätta en barnkonsekvensanalys är att öka kvaliteten i beslutsunderlaget för att stärka barnets rättigheter.

Barnperspektivet enligt FN:s barnkonvention tillämpas i Töreboda kommun och innebär att barnet har rätt att få information och att få komma till tals gällande de insatser i LSS som är aktuella. Företrädare för Töreboda kommun ska träffa och lyssna på barnet. De barn som kan uttrycka egna åsikter har rätt att göra så i alla frågor. Hänsyn ska tas till barnets vilja. Vidare ska ålder och mognad beaktas.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

Avgifter

Insatser enligt LSS är avgiftsfria, men kommunen har rätt att ta ut skäligen avgifter för bostad, mat, resor, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Kommunfullmäktige fattar beslut om avgiftsnivå.

INSATSER ENLIGT HSL

I Västra Götaland finns ett avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan de 49 kommunerna och Västragötalandsregionen. Av avtalet framgår att kommunen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård:

- till de personer som bor på särskilda boenden samt bostäder med särskild service
- för personer under vistelse på daglig verksamhet enligt LSS
- till personer med sjukvård i ordinärt boende (hemsjukvård)

Hälso- och sjukvårdsuppgifter inom den kommunala vården omfattar omvårdnad, rehabilitering och utförande av medicinska ordinationer. Uppgifterna spänner över ett brett fält på olika nivåer. Inom den kommunala hälso- och sjukvården finns tre yrkeskategorier som är hälso- och sjukvårdspersonal: leg. arbetsterapeut, leg. fysioterapeut/sjukgymnast och leg. sjuksköterska. Dessa yrkeskategorier har formell kompetens för sina respektive hälso- och sjukvårdsuppgifter. Till den kommunala hälso- och sjukvården hör förutom den legitimerade personalen den omvårdnadspersonal som biträder dessa grupper.

Samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Enligt 2 kap. 6 § och 4 kap. 4 § Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (2017:612) ska region och kommun i samråd utarbeta gemensamma riktlinjer för att säkerställa den enskildes rätt till en trygg och säker hemgång efter utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Utifrån detta har aktuella parter i Västra Götaland träffat en överenskommelse om ansvarsfördelning och samverkan. Läs vidare i Överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner.

Samordnad individuell plan

Av 2 Kap 7 § Socialtjänstlagen och 16 kap Hälso- och sjukvårdslagen framgår att kommunen och landstinget (här Västra Götalandsregionen) tillsammans ska upprätta en individuell plan när den enskilde har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Om den enskilde har behov av insatser från en annan huvudman eller olika enheter i en kommun kan den enskilde kräva en samordning kring insatserna vilket dokumenteras i en "Samordnad individuell plan" (SIP). Planen kan också upprättas om kommunen eller regionen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Planen ska upprättas tillsammans med den enskilde. Anhöriga ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

INSATSER ENLIGT LSS

Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar goda levnadsvillkor. Individerna ska få den hjälp den behöver i det dagliga livet och ska kunna påverka insatsens utformande. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service som människor kan behöva utöver det som de kan få genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger.

Vem kan ansöka om insats

Grundprincipen är att den enskilde själv ska göra ansökan. Om hen är under 15 år eller uppenbart saknar förmåga att på egen hand lämna en ansökan kan ansökan göras av:

- Vårdnadshavare (för underåriga)
- Särskilt förordnad förmyndare (för underåriga)
- Legal företrädare såsom god man, förvaltare eller ombud.

För att kunna ansöka om insatser enligt LSS krävs att den enskilde har uppehållstillstånd. Asylsökande har inte rätt att ansöka om insatser enligt denna lag (hänvisas till SoL-insatser).

Vid gemensam vårdnad måste båda vårdnadshavare ansöka om insatsen, undantaget från detta är insatserna avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse och kontaktperson där det räcker att ena vårdnadshavaren samtycker till ansökan.

Personkretstillhörighet

- *Personkrets 1: Personer med utvecklingsstörning, personer med autism eller autismliknande tillstånd.*
För att någon ska bedömas ha en utvecklingsstörning krävs utredning som har genomförts av en person med kvalificerad kunskap om funktionshindret. För att en person ska omfattas av personkrets 1 krävs att utvecklingsstörningen uppkommit före ca 16 års ålder och att diagnosen ska vara fastställd och styrkt genom intyg utfärdat av leg. psykolog eller leg. läkare. Inom autism finns flera syndrom varav Aspergers syndrom och högfungerande autism är diagnoser som ingår i personkrets 1. Tourettes syndrom, ADHD och ADD omfattas inte av personkretsen. Däremot kan de, under förutsättning att de uppfyller kriterierna, omfattas av personkrets 3.
- *Personkrets 2: Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.*
Hit hör personer som efter 16 års ålder fått en hjärnskada med begåvningsmässigt funktionshinder som följd. Diagnosen ska fastställas och styrkas genom intyg

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

utfärdat av leg. psykolog eller leg. Läkare. Intyget ska styrka att funktionshindret uppstått i vuxen ålder och att den lett till begåvningsnedsättning.

- *Personkrets 3: Personer som har varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.*

Funktionsnedsättningen ska vara varaktig. Personen ska visa på svårigheter i den dagliga livsföringen och inte på egen hand klara av vardagsrutiner, såsom personlig hygien, toalettbesök, på- och avklädning, mathållning, förflyttning inomhus och utomhus etc. Svårigheterna ska finnas dagligen i olika situationer och miljöer. De ska även starkt påverka flera viktiga livsområden samtidigt, såsom boende, fritid och behov av habilitering/rehabilitering.

I denna personkrets finns barn, ungdomar och vuxna med livslånga eller mycket långvariga funktionshinder som har behov av särskilt stöd för att bygga upp och bibehålla levnadsvillkor som är likvärdiga med andra människors. Denna personkrets är inte diagnosstyrd utan bedömningen får inriktas på omfattningen av svårigheten i den dagliga livsföringen.

För att tillhöra personkrets 3 ska samtliga nedanstående kriterier vara uppfyllda. Funktionshindret ska:

- vara stort, varaktigt och inte orsakat av normalt åldrande,
- förorsaka betydande svårigheter i den dagliga livsföringen,
- föranleda ett omfattande behov av stöd eller service.

När det gäller små barn kan det vara svårt att avgöra om det är barnets låga ålder eller funktionshindret i sig som ligger till grund för hjälpbehovet. Kravet på varaktighet skall vara styrkt av läkare.

Ansökan

Töreboda kommun ansvarar för LSS insatser till personer som är bosatta i kommunen och tillhör personkretsen. Ansökan kan göras muntligt och skriftligt. Ansökningsblankett för att göra ansökan finns på kommunens hemsida, den enskilde kan även ta kontakt med en LSS-handläggare för att göra ansökan. Ifylld ansökan skickas till LSS-handläggare, Att. Töreboda Kommun, Box 83, 545 22 Töreboda.

Förhandsbesked

Om en person önskar flytta till Töreboda kommun kan en ansökan om LSS-insatser i form av ett förhandsbesked göras enligt LSS § 16. Förhandsbesked talar om vilka insatser kommunen bedömt att personen har behov av. Vid bifall av insats, gäller beslutet i sex månader från att de görs tillgängliga därefter fattas ett ordinarie beslut.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

UTREDNING OCH BEDÖMNING

Vid bedömning av behovet av den sökta insatsen sker alltid en individuell bedömning utifrån den sökandes situation, behov och önskemål. Det är viktigt att vid bedömningen ta hänsyn till den enskildes hela situation för att göra en rimlighetsbedömning av behovets omfattning. Det innebär att levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning bör jämföras med levnadsvillkoren för personer utan funktionsnedsättning, som är i liknande ålder och lever under liknande förhållanden. Upptäcks behov som inte kan tillgodoses genom LSS ska handläggaren informera om möjlighet att ansöka om stöd enligt SoL.

Vid bedömning om en person har rätt till LSS-insats prövas om den sökande

- tillhör personkrets enligt LSS
- har behov av sökt insats och vill ha insatsen
- tillförsäkrats goda levnadsvillkor
- samt att behovet inte är tillgodosett på annat sätt

För att en insats ska kunna nekas den funktionshindrade med anledning av att behovet tillgodoses på annat sätt, ska behovet de facto tillgodoses på annat sätt. En sådan situation föreligger om en anhörig ansvarar för behövliga insatser. Ett behov kan också, helt eller delvis, tillgodoses genom föräldrarnas ansvar enligt föräldrabalken. Hit kan räknas det som är normal omsorg om ett barn i samma ålder. Observera skillnaden mellan SoL och LSS. Enligt LSS gäller rätt till insatser om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Enligt SoL gäller rätten till bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

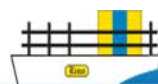
Normaliseringsprincipen ska vara vägledande. Bedömning ska ske utifrån en jämförelse med den livsföring som kan anses vara normal för en person i samma ålder utan funktionshinder. Insatser ska endast ges om den enskilde begär det. Så långt som möjligt ska insatserna utformas tillsammans med den enskilde. Insatserna ska stärka den enskildes möjligheter att leva ett så normalt liv som möjligt.

Rätten till en viss insats ger inte automatiskt rätt till övriga insatser. Att någon bedöms tillhöra personkretsen innebär inte att man har rätt till insatser enligt LSS.

Gemensamt hushåll och föräldraansvar

För vuxna personer som lever tillsammans ska det gemensamma ansvaret för hemmets skötsel beaktas. Principen om gemensamt ansvar för hushållet innebär inte ett ansvar för den funktionshindrades omvårdnad. Bedömning av omvårdnadsbehov ska därför göras som om den funktionshindrade var ensamstående.

Normen för vad som kan anses normalt föräldraansvar utgörs av den omvårdnad en förälder normalt ger till ett barn i aktuell ålder utan funktionshinder. Det hjälpbehov och de insatser som går utöver detta utgör grunden för bedömning av stödinsatser.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

BESLUT

LSS-handläggaren fattar beslut om LSS-insatser enligt en delegationsordning som är fastställd av Kommunstyrelsen.

Målsättningen är att handläggaren ska ha tagit kontakt med den som ansökt inom en vecka efter det att ansökan har inkommit. Beslut bör fattas skyndsamt efter att den information som krävs för utredningen finns hos handläggaren. Längre tid kan behövas om underlag saknas eller på grund av ärendes karaktär.

Vid beslut om bifall av en ansökan om LSS-insats ska utredningen ha säkerställt;

- Att personen själv eller juridisk ställföreträdare ansöker om insatsen
- Att den enskilde tillhör personkrets
- Att insatsen återfinns i 9 § LSS punkt 2-10
- Att behov av ansökt insats föreligger
- Att behovet inte faktiskt tillgodoses på annat sätt
- Att insats behövs för att tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor

Utredningen leder fram till ett beslut om bifall, delavslag eller avslag av sökt insats. Vid avslag har den sökande möjligheten att överklaga beslutet. Besvärshänvisning ska följa med vid delavslag och avslag, i den framgår hur man överklagar. Den ansvariga handläggaren kan vid behov vara behjälplig med att formulera överklagan. Handläggaren läser överklagan och avgör om beslutet ska ändras. Överklagan skickas vidare till Förvaltningsrätten, även om kommunen ändrat beslutet. När överklagan går vidare till rättslig prövning skickas den av LSS-handläggare till Förvaltningsrätten som får avgöra ärendet. Handläggaren bifogar ett yttrande som redogör för kommunens inställning till överklagan. Förvaltningsrättens dom kan överklagas hos Kammarrätten och i sin tur Högsta förvaltningsdomstolen.

Alla insatser beviljas tillsvidare om inte särskilda skäl finns för tidsbegränsning. Insatser som är tidsbegränsade enligt lag är korttidstillsyn, daglig verksamhet och bostäder med särskild service för barn och ungdom.

Målet är att LSS-handläggaren ska genomföra en årlig uppföljning av besluten. Detta eftersom beslutet kan behöva ändras i de fall personens behov har förändrats. Omprövning kan ske om förutsättningarna som legat till grund för beslutet har förändrats; t.ex. om en person flyttat hemifrån till en bostad med särskild service. Vid behov kan omprövning av beslut göras på begäran av den sökande.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

TIO INSATSER

Rådgivning och annat personligt stöd enligt LSS § 9:1

En rätt till kvalificerat expertstöd av personal som förutom sin yrkeskunskap har särskild kunskap om hur det är att leva med stora funktionsnedsättningar. Stödet kan till exempel ges av kurator, psykolog, sjukgymnast, förskolekonsulent, logoped, arbetsterapeut eller dietist. Råd och stöd ska vara ett komplement till och inte en ersättning för t.ex. habilitering, rehabilitering och socialtjänst. Insatsen ansöks om hos regionen som även utför denna.

Personlig assistans enligt LSS § 9:2

Personlig assistans ska vara ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal assistenter till den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med sina grundläggande behov. Med grundläggande behov avses hjälp med andning, personlig hygien, måltider, att klä av- och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionsnedsatta. Stödet kan finnas tillgängligt under olika tider på dygnet. Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till personlig assistans för andra personliga behov.

För hjälp med grundläggande behov, som är under 20 timmar per vecka, ansvarar kommunen för beslut och assistanskostnader. Om behovet av assistans är mer än 20 timmar per vecka för grundläggande behov, kan ansökan om assistansersättning göras hos Försäkringskassan. Kommunen har skyldighet att anmäla ärenden som överstiger 20 timmar grundläggande behov till Försäkringskassan. För att få personlig assistans ska ansökan ha inkommit eller ansökan ha beviljats innan personen fyller 65 år. Antalet assistanstimmar kan inte utökas efter att personen har fyllt 65 år.

Den assistansberättigade kan välja att få assistansen genom kommunen eller få ekonomiskt stöd och själv vara arbetsgivare, anlita t.ex. ett kooperativ eller annan utförare.

Vid de fall en person som är beviljad personlig assistans genom Försäkringskassan även beviljas någon annan insats enligt SoL eller LSS hos kommunen har handläggaren en skyldighet att anmäla detta till Försäkringskassan.

Ledsagarservice enligt LSS § 9:3

Ledsagarservice ska möjliggöra en aktiv fritid utanför hemmet genom att ge stöd till-, från- och under kultur- och fritidsaktiviteter, besök hos släkt och vänner eller genom promenader. Ledsagarservice är en insats främst för vardagliga sammanhang i närområdet. Ledsagarservice beslutas vanligtvis i antal timmar per kalendermånad, efter individuell prövning av behov.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

Kontaktperson enligt LSS § 9:4

Kontaktperson är ett personligt stöd för personer med funktionsnedsättning som saknar gemenskap med andra, t.ex. i arbetslivet eller på fritiden. Syftet med insatsen är att erbjuda en social kontakt som kan ersätta eller komplettera kontakten med anhöriga och/eller vänner och på så vis bryta den isolering som kan vara en följd av en funktionsnedsättning. Beslut om kontaktperson beslutas vanligtvis i tre olika nivåer per kalendermånad, efter individuell prövning av behov.

Kontaktpersonen är en medmänniska som ska stötta personen i att få kontakt med andra människor och komma ut i samhället. I samband med utredning av behov av kontaktperson ska den sökandes övriga nätverk, t.ex. anhöriga, arbetskamrater, skolkamrater, grannar, god man och personal vägas in. Kontaktperson beviljas främst för personer över 15 år som saknar sociala kontakter och nätverk.

Insatsen kontaktperson ska vara av personlig karaktär vilket kan innebära besök i hemmet, telefonkontakt och gemensamma aktiviteter. Kontaktpersonen är ett icke professionellt stöd men kan ge råd till personen i situationer som inte är av komplicerad natur.

Personer i bostad med särskild service ska få hjälp av personalen att bryta isolering och hitta lämpliga fritidsaktiviteter. Därmed bör de som bor i denna boendeform i de flesta fall få behovet av social kontakt och fritidsaktiviteter tillgodosett i sådan omfattning att behov av kontaktperson inte finns.

Avlösarservice i hemmet enligt LSS § 9:5

Avlösarservice i hemmet ska enligt lag möjliggöra för vårdnadshavare, familjehem eller make/maka att bli avlastad i omvårdnadsarbetet. Avlösarservice ska även ge syskon i familjen möjlighet att få föräldrarnas hela uppmärksamhet. Avlösarservice utförs i hemmet hos den som beviljats insatsen.

Avlösarservice i hemmet erbjuds både som en regelbunden insats och vid tillfälliga behov. Insatsen kan ges såväl dagar som kvällar, nätter och helger.

Avlösningen gäller endast den som är beviljad insatsen, inte syskon.

Avlösarservice beviljas med visst antal timmar alternativt dygn per kalendermånad. En individuell bedömning och prövning av behovet görs alltid. Tillfälligt utökad avlösarservice kan beviljas då närstående är i behov av extra avlastning.

Avgränsningar

Avlösarservice ska inte användas i situationer som orsakas av personens ändrade förhållanden, så som

- vid sjukdom/ledighet vid skolgång
- när ordinarie skol- och fritidsverksamhet är stängd

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

- vid förvärvsarbete

Som avlösare utför man inga hushållssysslor och hämtar/lämnar inte på förskola/fritidshem/skola.

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt LSS § 9:6

Korttidsvistelse kan innebära avlastning för anhöriga och ger möjlighet till rekreation och miljöombyte för den enskilde. Insatsen kan ses som ett led i ökad självständighet för ungdomar och/eller vuxna som bor i föräldrahemmet.

Korttidsvistelse kan erbjudas i korttidsboende, kontaktfamilj eller som lägervistelse.

Korttidsvistelse beviljas i antal dygn per kalendermånad. En individuell bedömning och prövning av behovet görs alltid. Korttidsvistelse är vanligtvis en regelbunden återkommande insats som ges några dagar per månad. För personer med mycket omfattande behov ges insatsen maximalt 15 dygn per kalendermånad. LSS-handläggaren har delegation på att bevilja 74 dygn per år, därefter fattar vård- och omsorgsutskottet beslut. Utnyttjas inte dygnen görs en återkoppling från verksamheten till LSS-handläggare för ny prövning av behovet.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS § 9:7

Korttidstillsyn kan beviljas från vårterminens slut det år ungdomen fyller 13 år till och med gymnasieskolans slut. Korttidstillsyn erbjuds utanför det egna hemmet före och efter skolan, samt heldagstillsyn under skollov. Inom ramen för insatsen ska personen kunna tillförsäkras en trygg situation och en meningsfull sysselsättning som utformas flexibelt och med individuella lösningar där så krävs.

Insatsen beviljas främst till ungdomar med föräldrar som studerar eller förvärvsarbetar, men hänsyn tas även till ungdomens behov av meningsfull fritidssysselsättning.

Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom enligt LSS § 9:8

Barn och ungdomar som p.g.a. sina stora funktionsnedsättningar, trots olika stödåtgärder, inte kan bo hos sina föräldrar kan ha rätt att bo i familjehem eller i bostad med särskild service.

För barn och ungdomar som kräver omvårdnad av personal med särskild och kvalificerad kompetens, kan bostad med särskild service vara ett bättre alternativ än familjehem.

Bostad med särskild service för barn och ungdom beviljas till dess att barnet/ungdomen slutat gymnasieskolan om det inte finns skäl för tidsbegränsning. LSS-handläggare utreder behovet och Vård- och Omsorgsutskottet fattar beslutet. Handläggaren motiverar vilket beslut som bäst tillgodoser den enskildes behov.

När barn eller ungdomar behöver gå i skola på annan ort kan insatsen lösa barnets behov av boende under förutsättning att kriterierna för att få insatsen uppfylls.

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

Insatsen riktar sig till barnet/ungdomen. Insatsen är aldrig en ersättning för föräldraskapet utan är ett komplement. Föräldrar som behöver stöd i föräldrarollen kan vända sig till Individ och familjeomsorgen för att få information och eventuellt ansöka om stöd.

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad enligt LSS § 9:9

Insatsen ska erbjuda personen ett boende som leder till god livskvalitet, goda utvecklingsmöjligheter och stimulans till ett så självständigt liv som möjligt, efter var och ens förutsättningar. Det är en möjlighet för vuxna att lämna föräldrahemmet och skapa sig ett eget hem. Boendet ska bedrivas med respekt för den enskildes integritet och självbestämmande. Den enskildes behov kan vara i form av personlig omsorg, hemmets skötsel, social samvaro samt kultur- och fritidsaktiviteter.

Bostad med särskild service för vuxna utformas på två olika sätt i Töreboda kommun; som gruppboende eller serviceboende (satellitlägenhet). Bostad med särskild service för vuxna beviljas utan precisering av vilken boendeform det gäller. Vid nyansökan av insatsen genomförs alltid en ADL-bedömning av kommunens arbetsterapeut.

Gruppboende

Gruppboende är en boendeform för personer med funktionsnedsättning som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att det behöver finnas tillgång till personal dygnet runt. Det är ett alternativ för dem som inte klarar av ett ordinarie boende eller boende i serviceboende. Gruppboende kan vara aktuellt om ett stort behov av personlig omvårdnad och tillsyn gällande den dagliga livsföringen föreligger dygnet runt. Gruppboende är lägenheter med direkt anslutning till gemensamhetsutrymme.

Serviceboende

Serviceboende är en boendeform som kan vara lämplig för dem som inte klarar av att bo i ordinarie boende men som inte har så pass omfattande stödbehov att ett boende i gruppboende är nödvändigt. Serviceboende kan vara aktuellt om det finns behov av i stort sett dagligt stöd i form av praktisk hjälp, stöd och tillsyn.

Serviceboende innebär lägenheter som är geografiskt samlade med tillgång till gemensamhetsutrymme, dock ej i direkt anslutning. Personligt stöd ska ges i den omfattning den enskilde behöver.

Innehåll i stödet

Stödet ges efter den enskildes individuella behov och egen förmåga. Med personligt stöd avses t.ex. personlig hygien, vardagssysslor i hemmet etc. Med socialt stöd avses stöd till delaktighet i samhället, t.ex. genom förmedling av kontakter med myndigheter och annat samt genom deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter.

TÖREBODA KOMMUN

Vård och omsorg

Godkänd av (Namn, Titel, Enhet)

Ann-Christine Hermansson,
tf Verksamhetschef LSS/Socialpsyk

Utfärdat av (Namn, Titel, Enhet)

Ulrika Berglund, enhetschef samt
LSS handläggarna Utredningsenheten

RIKTLINJE

Titel

14(14)

Riktlinjer för biståndshandläggning LSS

Datum

2020-09-03

Revideras

2021/september

Daglig verksamhet enligt LSS § 9:10

Daglig verksamhet är en verksamhet som riktar sig till personer i yrkesverksam ålder, som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig, om de ingår i personkrets 1 och 2 enligt LSS. Den dagliga verksamheten kan innehålla såväl aktiviteter med habiliterande inriktning som mer produktionsinriktade uppgifter. Insatsen ska anpassas efter individuella behov, förutsättningar och intressen. Syftet med daglig verksamhet är att den ska bidra till personlig utveckling och till att främja delaktighet i samhället. Det övergripande målet är att främja den enskildes möjlighet till arbete.

